

SWITLO

Історія Аліни Ревко: Я хочу, щоб інші вчителі також мали методичну підтримку, могли почути думку колег, дізнатися про нові тенденції викладання та поспілкуватися

Аліна Ревко викладає англійську в школі села Козаровичі на Київщині, яке, як і її рідне, тривалий час перебувало під окупацією. Після університету вона одинадцять років працювала вчителем, але згодом вигоріла та змінила сферу діяльності. Перерва була довгою, однак з початком повномасштабного вторгнення Аліна повернулася до школи. У 2024 році Аліна створила першу професійну спільноту вчителів у межах проєкту SWITLO (Skills and Well-being in Teacher Learning Opportunities), а вже навесні 2025-го — другу, на запит викладачів інших предметів.

Повернувшись до школи у 2022 році, Аліна зіткнулася з відчутними труднощами. *«За цей час змінилося дуже багато. Я не знала, як викладати, мала прогалини у знаннях, виникало безліч питань. Курси, що пропонували в громаді, не давали жодних відповідей, методичної підтримки не було. Тоді я пройшла курс професійного розвитку вчителів Британської Ради та зрозуміла: це саме те, що мені потрібно»*, — згадує Аліна.

“

Я вирішила, що треба бути там, де мені ближче... До Києва їздити було небезпечно, тому я влаштувалася у невеличку школу, де знайшла прекрасне місце для роботи та розвитку

АЛІНА РЕВКО

Згодом вона долучилася до курсу «Викладання та навчання у важкі часи». Досвід окупації позначився на всіх— і на вчителях, і на учнях: «Вони були знервовані. Реагували на будь-яке слово. Мій перший «подарунок» від маленького учня був не квітами, а патрончиком — «скарб», яким він вирішив поділитися зі мною. Багато дітей просто плакали на уроках і заспокоювалися лише тоді, коли я дозволяла сісти до мене на руки», — розповідає Аліна.

Курс допоміг їй розібратися у власних почуттях: «56 днів окупації сильно вплинули на світосприйняття. Ти стаєш трохи жорстокішим. Але коли усвідомлюєш себе, легше зрозуміти інших і налагодити зв'язок з дітьми. Я зрозуміла, що робити, коли важко, і як я можу допомогти учням».

Стати частиною SWITLO Аліну мотивувала ситуація в громаді: повна відсутність методичних об'єднань і професійної підтримки, вчителі залишилися сам на сам зі своїми проблемами. «Коли я дізналась про програму, відчула: це саме те, чого бракує. Я хочу, щоб інші вчителі не були в моєму становищі. Хочу, щоб вони мали методичну підтримку, змогу почути думку колег, дізнатися про нові тенденції викладання, поспілкуватися», — каже Аліна.

У лютому 2024 року вона організувала першу спільноту. До неї приєдналися 10 викладачів англійської з усіх шкіл громади. Це було перше методоб'єднання з англійської за п'ять років. «Я дуже нервувала: Чи справлюсь? Чи стану тим світлячком, який допоможе їм запалитися? Але все пройшло чудово», — згадує вона.

На початку активніше говорили досвідчені вчителі, але вже на другій зустрічі молодші почали ділитися досвідом, а старші охоче сприймали нові ідеї. Особливо Аліні запам'яталася третя зустріч, присвячена соціально-емоційному навчання: «Одна вчителька, яка до того весь час мовчала, сказала: «Я можливо роблю багато помилок, але хочу висловити свою думку. Думаю, що

вона теж важлива». Відтоді вона брала активну участь у кожній зустрічі, а її рівень англійської ріс на очах: з А2 вона доросла до В1».

Навесні 2025 року, на прохання вчителів інших предметів, Аліна заснувала другу спільноту, до якої увійшли 5 викладачів хімії, біології та математики. «Інформація дуже швидко поширилася. Хтось почув про наші зустрічі і сказав: «А у нас такого нема!». Я відповіла: «Так давайте зробимо!» Головне — показати, що немає неможливого». Оскільки зустрічі відбуваються англійською, Аліна адаптувала матеріали для колег за допомогою штучного інтелекту. Запити обох груп були схожі: як мотивувати учнів, як вчасно помічати травму, як надавати зворотний зв'язок і будувати довіру. Відрізнялися лише методичні теми. Формувальному оцінюванню з другою групою Аліна присвятила 2 зустрічі. «Ми, викладачі англійської, отримуємо інформацію з першоджерел, зокрема від Британської Ради, яка відповідає за її якість. Інші ж викладачі мають доступ до українських перекладів, які часто недолугі та незрозумілі. Разом ми вже розібралися, що все насправді дуже просто», — пояснює Аліна.

Серед тем, які особливо відгукнулися, вона виділяє соціально-емоційне навчання: учасники опановували методики, як навчити дітей довіряти, як правильно надавати зворотний зв'язок, як оцінювати не оцінюючи «В нашій групі є вчителька з 20-річним стажем. Якось вона сказала: У мене в класі є учениця, з якою я ніяк не можу знайти спільну мову. Вона відмовляється працювати й грубить. Ми разом шукали варіанти розв'язання проблеми. Наступного разу вчителька розповіла: Я спробувала ось це, і оце. І цей варіант спрацював краще. Тепер ця дівчина працює ідеально. Навіть сказала: Дякую, що ви мене нарешті почули!».

Не менш актуальною виявилася тема гендерної рівності. «У нас же й досі: хлопчики не плачуть, в майстерні працюють лише вони, а дівчата —

не грають у футбол. Ми викладаємо й навіть не замислюємось над цим. А тут зрозуміли, що тема актуальна». Аліна зазначає, що молодим колегам легше переналаштуватися, а для досвідчених учителів це болючіше питання. «Але ми зрозуміли, що діти — це особистості. Я, наприклад, більше не ділю їх за статтю, і вони це відчули: «Ви єдина, хто не ділить нас на дівчат і хлопців. Якщо сварите, то всіх, якщо хвалите — також усіх. Не тільки дівчата хороші, а хлопці — погані».

За словами Аліни спільнота допомагає розв'язувати конкретні проблеми. Молодий вчитель англійської мав труднощі з плануванням уроків, але завдяки порадам досвідчених колег, подолав їх. «Після нашої зустрічі я проаналізував усе і став значно краще планувати уроки. Навіть завуч школи відмітила мій прогрес», — поділився він згодом. Інша вчителька початкових класів з допомогою учасників спільноти також навчилася тримати увагу дітей протягом всього уроку.

Аліна перенесла логіку зустрічей і на учнів. Вона провела експеримент: один клас працював за форматом «зустрічей», інший — за класичною схемою. Результат вразив: наприкінці року перший клас показав значно кращі результати, ефективність навчання виросла. «Тепер у мене є доказ, що цю методику я можу ефективно застосовувати з дітьми. Учні розуміють, що їх чують, їхня думка важлива. Моя задача — не тільки прийти, навчити та піти, а поділитися власним досвідом, щоб вони його взяли».

Змінилися й вчителі: зник страх помилок і вчительська зверхність, вони відкрились до самонавчання, відійшли від старої системи та пробують нове. Також зникла конкуренція: «Ми знаємо, що у кожного свої сильні сторони. Якщо це не мій випадок, я даю номер колеги, який краще допоможе. Ми стали справжньою спільнотою однодумців, завжди готові підказати, підкинути ідею чи допомогти. Це підтримка, це твій поштовх уперед».

АЛІНА РЕВКО

Своє професійне життя Аліна ділить на «до» і «після» SWITLO. «З рівня англійської B2 я піднялася до C1 завдяки постійній практиці та підготовці до зустрічей. Я стала більш впевнена, знаю, де шукати інформацію, як її застосовувати. Зникла категоричність, що лише моя думка правильна. Навіть в особистому житті навчилася стримуватися та поважати особисті кордони інших», — ділиться вона.

SWITLO, за словами Аліни, дало вчителям довіру одне до одного. «Коли вчитель слухає тільки себе — це поганий учитель. А коли чує іншого — він чує всіх. SWITLO збило вчителів разом, дало відчуття, що ми потрібні, дало підтримку в складні часи. У тих колег, хто долучився, навіть якість навчання дітей підвищилася. Одна малюсінька зміна в методиці спрацювала як ефект метелика — і далі вона дасть ще зміну, і ще зміну, і ще...», — підсумовує Аліна.

Вона планує й далі продовжувати працювати зі спільнотами.

Спочатку я думала, що мені потрібна підтримка Британської Ради, аби рухатись далі. А зараз розумію: основна підтримка — це самі вчителі, їхні запити та потреби. SWITLO для мене — це їхнє світло в очах і бажання вчитися. І поки я в Україні, поки живу в цій громаді, ми будемо працювати разом

АЛІНА РЕВКО

[Більше про програму за посиланням.](#)